

Kutsuntakampanja alkoi jälleen 1. 9.

Elina Ojanperä

Tämän vuotista kampanjointia Tampereella

Kutsunnat alkoivat syyskuun alussa – samoin kuin jo kymmeniä vuosia toiminut AKL:n kutsuntakampanja. Kampanjalla täydennetään puolustushallinnon tarjoamaa vähäistä tietoa varusmiespalveluksen vaihtoehtoista ja korjaamaan kutsunnoissa toisinaan kokonaan puuttuvaa tietoa siviilipalvelusvaihtoehdosta.

Kutsunnat jatkuvat eri paikkakuntia kierrellen marraskuulle, joten kampanjaan on vielä mahdollisuus osallistua monella paikkakunnalla. Suurimmissa kaupungeissa ne kestävät useita viikkoja, pienissä kunnissa vain yhden päivän ja muissa siltä väliltä.

Mikäli olet kiinnostunut osallistumaan kampanjaan, ota yhteyttä Aseistakieltäytyjäliittoon! Saat meiltä maksutta tarvitsemasi määrän lento-lehtisiä ja lisätietoja kampanjan toteutamisesta.

IMC UK

Syyskuun 6.-12. Defence Systems and Equipment international arms fair (DSEI) -asemessut keräsivät Lontooseen niin asekauppiat, asevarustelijat kuin asekauppaa vastustavat aktivistitkin. Kyseessä oli Euroopan suurin asekauppatahtuma. DSEIhin oli kutsuttujen valtioiden listalla oli edustajia myös maista jotka tunnetaan ihmisoikeusloukkauksistaan.

Tomintavikolla järjestettiin paljon erityyppisiä protesteja asekauppaa vastaan: pyöräkukkeita, blokkauksia, perinteisempiä mielenosoituksia, varjoillaisia ja myytävien

aseiden vaikutusten esitteilyä julkisilla paikoilla kaupiteltavien jalka ja käsiproteeseja. Tapahtuman aikana pidettiin 144 mielenosoitajaa.

Suomalaisista yrityksistä aseitaan tai sotilaskäyttöön suunniteltuja muita varusteita esittelivät Fin-Mil Group, Finpro Marketing Oy Ltd, Mastsystem International Oy, Milfoam Oy, Noptel Oy, Patria ja Teuvan Keitin tehdas.

<http://www.dsei.org/>

<http://www.indymedia.org.uk/>

Sivarikolumni

Vuosi ihan oikeaa elämää

Jukka Vuorio

"Sivari on sankari, tosimities on totaali", kuuluu vanha suomalainen sananlasku. Harva sivari sitä kuitenkaan taitaa itsensä sankariksi tuntea, vaikka siihen saattaisi toisinaan syytä ollakin. Esimerkiksi omat vanhempani olivat aikoinaan aivan tyrmistyneitä, kun tajusivat, että se vähän alle pari kymppiä (joskus silloin markka-aikoina) ei suinkaan ollut tuntipalkka tehdystä työstä vaan päiväraha. Siihen kun vielä lisää kanssaihminen vankkumattoman arvonannon siviilipalveluksen valitsemisen johdosta, esimerkiksi baareissa ja rockfestareilla on tosi hienoa kun auringossa niskansa kärehtäneet nuoret miehet tulevat tip-pa silmässä repimään rinnuksista kun "sinä saatanan sivari antaisit ryssien

Jatkuu sivulla 7

VOKT-kokeilu käynnistyi vaivihkaa

Kymmenen sivaria avaa uraa kiusaamista ja väkivaltaa torjuvalle palvelukselle

Sampsa Oinaala

Mannerheimin metsästysmajalla Lopella nähtiin heinäkuussa erikoisia vieraita kun kymmenen siviilipalvelusmiestä syventyi leiriohjelmissa viikon ajan nuorisotyöhön ja väkivallan ehkäisyyn. Nuorisotyöjärjestö Non Fighting Generationin (NFG) järjestämä erikoiskoulutus valmensi miehiä Vokt-palvelukseen, jossa sivareita sijoitetaan peruskouluihin ehkäisemään väkivaltaa, kiusaamista, rasismia ja muita ongelmia.

Siviilipalveluksen sisältöä kehitettävä kokeilu aloitettiin kesällä vaivihkaa ilman aktiivista tiedottamista. Keskeisen palvelukseenastumisesta seuloittiin kymmenen miestä, jotka osallistuivat palveluksen alkuvuorot tavanomaiseen

sivari-koulutukseen Lapinjärvellä ja siirtyivät sen jälkeen Lopelle erityiskoulutukseen. Vokt-kokeilun uranuurtajista ensimmäiset aloittivat työpalvelunsa elo-syyskuun vaihteessa.

Aloitteen kokeilun käynnistämiseen teki Rikoksantorjuntaneuvosto, joka nappasi idean siviilipalvelusmiesten väkivallattomuuskoulutukseen Norjasta. Naapurimaassa norisoväkivaltaa ehkäisevä siviilipalvelus aloitettiin 90-luvun puolivälissä parinkymmenen miehen voimin ja nykyisin Vokt-palveluksen suorittaa vuosittain 180 aseistakieltäytyjää. Ohjelman nimi on lyhenne norjankielen sanoista Volds- og konflikforebyggende tiltak.

Vokt-ohjelmaa Norjassa valmistelleen siviilipalveluskeskuksen johtajan Annhild Viken Sunden mukaan

siviilipalvelusmiesten käyttö nuorisotyössä sai alkunsa pyrkimyksistä kehittää siviilipalvelusta mielekkäämmäksi sekä Norjan parlamentissa eli Suurkäräjällä käydystä palveluksen sisältöä koskeneesta keskustelusta, jonka myötä palveluksen tavoitteiksi asetettiin rauhantyyti ja konfliktinehkäisy. Ohjelman syntyyn vaikutti myös tarve roolimalleille nuorten keskuudessa.

Viken Sunden kokemus kokeilusta siviilipalveluksen kiinteäksi osaksi muuttuneesta ohjelmasta rohkaisee kehitystyöhön Suomessakin. "Tänä vuonna tehty tutkimus osoittaa, että Vokt on Norjassa menestystarina", hän kertoo.

Jatkuu sivulla 4

Tässä numerossa myös: Mikä on sotaa? - s.2 / Ruokaa ja solidaarisuutta Helsingissä, Käpykaartilaiset verestivät rauhantaitoja Jyväskylässä - s. 3 / Aseistakieltäytyjäuutisia maailmalta - s. 4 / Unkarin armeijan kutsu aseisiin epäonnistui, Vanunu vapaaksi ensi vuoden huhtikuussa? - s. 5 / "Taide ei ole peili joka heijastaa todellisuutta, vaan moukari jolla sitä muokataan" - s. 6

"Väkivallattomuus dynaamisessa mielessä merkitsee tietoista kärsimistä. Se ei merkitse nöyrää alistumista pahantekijän tahtoon, vaan se merkitsee koko sielun asettamista vastakkain sortajan tahdon kanssa. Lajimme olemuksen mukaisesti ihminen voi uhmata epäoikeudenmukaisen imperiumin koko mahtia ja pelastaa kunniansa, uskontonsa ja sielunsa ja laskea perustan tuon imperiumin tuholle tai uudistumiselle." - M. K. Gandhi

Ydinaseiden vastaista toimintaa Saksassa

Simo Helsten

Suomalaiset ovat olleet aktiivisia ydinaseidenvastustajia ja osallistuneet näkyvästi kampanjoihin brittien Trident-järjestelmän ja Belgiassa olevien yhdysvaltaisten ydinaseiden aseistariisumiseksi. Nato-yhteistyöhön kuuluvia joukkotuhoaseita löytyy lännessä silti vieläkin lähempää. Saksan Büchelin lentotukikohdassa säilytetään yhtätoista yhdysvaltaista B-61 taktista ydinpommia - aivan kuten Belgian Kleine Brogelissa.

Saksassa ydinaseiden kieltämiseksi myös kampanjoidaan samoin keinoin kuin Belgiassa, joskaan liike ei ole ehtinyt kasvaa yhtä vahvaksi. Viimeksi elo-syyskuun vaihteessa Saksassa järjestettiin useita ydinaseriisuntaa vaativia tapahtumia, kuten pyöräkiertue ja kansalaistarkastus.

Syyskuun 1. kolmekymmentä kansalaistarkastajaa sulki Büchelin tukikohdan kolme porttia suorittaakseen sotarikostarkastuksen. Muistilehtiön, kameroin ja kynin varustautuneet tarkastajat keräsivät todisteita ydiaseista aikovat kansainväliselle atomienergiajärjestölle IAEA:lle ja YK:lle. Ensi vuonna raportti on tarkoitus luovuttaa ydin-sukuasioita valmistelevalle komitealle New Yorkissa ja se julkaistaan myös internetissä. Tarkastajat kiinnittivät mm. huomiota Saksan ja Yhdysvaltojen kaaksinasmoraaliin joukkotuhoaseiden levittämisessä.

Kansalaistarkastajat saapuivat Itävallasta, Belgiasta, Iso-Britanniasta, Ranskasta, Saksasta, Maltalta, Ruotsista ja USA:sta. Tarkastuksia jatketaan ydinaseisiin yhteydessä olevissa laitoksissa ympäri maailmaa. Seuraava tarkastus tehdään 25. lokakuuta Naton sotilaalliseen päämajaan Monsissa, Belgiassa.

Sotarikostarkastajat Büchelin lentotukikohdan pääportilla.

Pai D'Huyvetter

Pääkirjoitus

Simo Helsten

Suomen puolustoliikassa on pitkään ollut muutamia sellaisia periaatteellisia kysymyksiä, joita ei ole voitu ratkoa edes perinteiseen pohjanmaalaiseen tyyliin sillä kahdesta puukosta isommalla. Paria niistä on kuitenkin lupaitu kaivettavan esille seuraavaa puolustuspoliittista selontekoa valmisteltaessa.

Ensimmäinen näistä on tietenkin kaikkia miehiä koskeva yleinen asevelvollisuus. Olisikin merkittävä askel suomalaisen yhteiskuntaelämän demilitarisoinnin tiellä, jos tästä jo päättyneen aikakauden jäänteestä pystyttäisiin luopumaan. Lähiaikoina jokseenkin ainoa realistinen vaihtoehto sille olisi rajoitettu asevelvollisuus, jossa jokaisesta ikäluokasta vain osa kutsuttaisiin palvelukseen. Kutsutut voisivat sitten valita joko tasa-arvoisen siviili- tai varusmiespalveluksen. Näin siviiliyhteiskuntaan kasvavasi nykyistä huomattavasti enemmän miehiä, joita ei ole nuorella ikällä kyllästetty sotakoneiston opeilla.

Toinen puolustuspoliittisessa selonteossa odotettavasti pöydälle nostettava aihe on suomalaiset henkilömiinat. Periaattellinen päätös niistä luopumisen suhteen on jo tehty, mutta konkreettiset toimet antavat odottaa itseään. Miinakysymyksessä asiat kuitenkin ovat, kuten ulkoministeri Erkki Tuomioja totesi puheessaan miinojen siviiliuhreja esitelleen näyttelyn avajaisissa: henkilömiinosista luopuminen

Simo Helsten

Työssään vammautunut miinanraivaaja Zlatko Versic luovutti ulkoministerille vuoden 2003 maamiinaseurantaraportin John Rodstedin valokuvanäyttelyn avajaisissa 10.9. Helsingin työväenopistossa.

Mikä on sotaa?

Jukka Vuorio

Syyskuun 5. tuli kuluneeksi tasan vuosi siitä kun Yhdysvaltojen ja Britannian pommikoneet iskivät Irakiin. Se ei kuitenkaan ollut sotaa. Sota alkoi vasta puoli vuotta myöhemmin. Se ei ollut sotaa siksi, että Yhdysvaltojen ja Britannian hallitusten tiedotteissa ei sanottu iskujen olevan sodanalaisia. Jonnekinhan sitä oli iskettyä kun Afganistankin oli saatu jo niin matalaksi, ettei siellä enää ollut mitään mielenkiintoista, kuten vaikkapa hääjuhlia pommittettavaksi. Irak oli hyvä kohde, koska sen johtaja Saddam Hussein on absoluuttinen paha. Ja sellaisen miehen johtamalle maallehan voi nähtävästi tehdä mitä tahansa. Niinpä pommit räjähtelivät pitkin Irakia, mutta huomattakaa, se ei ollut sotaa.

Suomalainen media ei sanonut sitä sodaksi. Mutta minä kyllä luulen, että aika moni suomalainen olisi aika tuhtunut, jos jonkin vieraan valtion lentokoneet tulisivat ja pommittaisivat tuosta vaan Suomen maaperää ja suomalaisia kohteita. Kyllä se aika monen suomalaisen mielestä muistuttaisi aika hiton paljon sotaa.

Virallisesti sota Irakissa alkoi sillä hetkellä kun vapaan demokratian ja muutoinkin kaiken mahdollisen hyvän edustajat herrat Bush junior ja Blair kumppaneineen sanoivat, että hei, nyt on kyseessä sota. Nyt ollaan saatu

paikalle televisiokamerat, paraatikuntoinen sotakoneisto ja kirjoitettu valmiiksi selittelypuheet niitä hetkiä varten kun täsmäpommitukset eivät olekaan niin kovin täsmällisiä. Nyt käydään riisumaan itse paholaista joukkotuhoaseista, mutta hei, laukaistaan nyt kuitenkin itse näitä ohjuksia sodan ensimmäisenä päivänä yhtä paljon kuin koko Persianlahden sodassa yhteensä.

Lyhyen sodan yhteydessä niin amerikkalaiset kuin suomalaisetkin sotatekniikan asiantuntijat väläyttelivät "taktisten ydinaseiden" käytön mahdollisuutta. Sellaisen ihan pienen pienten pikkuruisten ydinaseiden vaan. Kun sillä Saddamilla ehkä saattaa olla jotain taistelukaasuja.

Hyökkäys Irakiin ja siitä seurannut sota nostattivat maailmalla ennennäkemättömän vastalauseallan. Yksittäiset sodanvastaiset mielenosoitukset keräsivät yli miljoonan miehen mielenosoittajien määrää, ja Suomessakin sotaa vastaan marssi ennätysmäärä mielenosoittajia. Sehän ei tietenkään ollut sitä mitä herrat Bush junior ja Blair olivat toivoneet. Mielenosoitukset vain jatkuivat ja kasvoivat, joten asialle oli tehtävä jotakin. Siinä vaiheessa joku keksi loistoidean, että tieteks te jätkät mitä, noi ihmisethän vastustaa sotaa, ja jos sota loppuu, loppuu myös sen vastustaminen. Niinpä vapaan maailman johtaja herra Bush junior julisti sen sotimisen olevan nyt loppu. Siihen

on ensisijainen ratkaistava kysymys, niiden korvaaminen jollain muulla on toissijaista.

Henkilömiinat ovatkin ennen kaikkea humanitäärinen - ei sotilaallinen kysymys. Suomen viivytely Ottawan henkilömiinat kieltävän sopimuksen allekirjoittamisessa jättää aina yhden kortin enemmän kansainväliselle henkilömiinojen myynnillä ja valmistuksella rahastaville yrityksille ja valtioille. Ja seuraksena on aina enemmän miinoisia henkensä raajojaan menettäneitä siviilejä.

Suomen armeijalla kuitenkin on yhä selkeät suunnitelmat henkilömiinojen käyttämisestä. Jos asevelvollisuus-oikeutta ei laissa uloteta rauhan ajan ulkopuolelle ja sivarin täytyy hypoteettisen sodan syttyessä lähteä turhaa tappamista karkuun, ovatkin Pohjois-Karjalan metsät vihoviimeisen pakopaikka terveydestään huolta pitävälle - ja kelvoton paikka sodan jälkeen kenellekään mennä sieneen, jos militaristit sodan pyörteisissä sattuisivat hukkaamaan karttansa.

loppuivat mielenosoitukset ja sodan vuoksi eräisiin maihin kylmenneet jenkkien suhteet lämpisivät nopeasti uudelleen. Niin yksinkertaista se on.

Kaikki irakilaiset eivät vain ole tainneet tajuta mitä Bush junior sanoi. Sota on nimittäin virallisesti loppu koska Bush junior sanoi sen olevan loppu -, mutta ihmisiä sen kuin vaan kuolee. Bagdadissa ja muualla Irakissa käydään lähes päivittäin pienempiä ja välillä isompia aseellisia yhteenottoja, joissa käytetään konekiväärejä, sinkoja ja miinoja ei mitään ihan vaatimatonta toimintaa siis, mutta ei missään tapauksessa sotaa.

Sodan virallisen loppumisen jälkeen taisteluissa tai muuten epäselvissä tilanteissa on kuollut jo parisataa ihmistä, niin sotilaita kuin siviilejäkin. Sekä yhdysvaltalaisia sekä eri kansallisuuksia Euroopasta. Heistä, länsimaalaisista pidetään mediassa lukua. Aina muistetaan kertoa, että nyt on kuollut niin ja niin monta amerikkalaista sotilasta sen jälkeen kun sotatoimet loppuivat, mutta kuinka monta kertaa olette kuulleet kuinka monta irakilaista on kuollut liittoutuneiden sotilaiden luoteihin?

Ja ai niin, niitä joukkotuhoaseita ei koskaan löytynyt. Britanniassa yksi virkamies menetti jo henkensäkin siinä rytäkässä, kun kävi selville, ettei niitä aseita ehkä koskaan ollutkaan.

Sivari & Totaali -lehti on Aseistakieltäytyjäliitto ry:n neljästi vuodessa julkaisema antimilitaristinen kulttuurilehti.

ISSN 1235-4406

Sivari & Totaali on Aikakauslehtien liitto ry:n sekä kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liiton Kultti ry:n jäsen.

Tilaukset 13 euroa/vuosi.
Tili LEONIA 800017-75054.
Lehden tilaus sisältyy Aseistakieltäytyjäliiton jäsenmaksuun.

Toimitus:
Simo Helsten (päätoimittaja),
Sampsa Oinaala (toimitussihteeri),
Kaj Raninen, Jyrki Lappalainen,
Hans Hellén

Painopaikka:
Pyhäjokiseudun kirjapaino SLP oy,
Oulainen

Kaikki kiinnostuneet voivat lähettää materiaalia julkaisuumme. Sivari&Totaali ei pysty maksamaan tekijöille palkkioita. Seuraavan numeron deadline on 13. marraskuuta 2003.

Toimitustyön kannalta olisi helppoa, jos juttusi saapuisivat meille sähköpostina, mutta otamme tuki vastaan myöskin käsin kirjoitettuja hengentuoksia. Kuvitusta tai valokuvia voi lähettää paperilla, mutta mieluummin kuvatiedostoina sähköpostilla liitetiedostona.

Me toimituksessa katsoimme oikeudeksemme päättää julkaistavista jutuista ja tarvittaessa lyhentää niitä sekä korjata kielioppim. virheitä.

Lehdessä esitetyt artikkelit eivät välttämättä vastaa kaikkien kirjoittajien tai toimituskunnan näkemyksiä. Kukin seisoo omien artikkeliansa takana.

Aseistakieltäytyjäliitto/Sivari&Totaali
Veturitori 3, 00520 Helsinki
aki@aseistakieltaytjialiitto.fi

Ruokaa ja solidaarisuutta Helsingissä

Kaj Raninen

Helsingissä järjestettiin heinäkuun kahden viimeisen viikon aikana jo kolmantena vuonna peräkkäin kansainvälinen Ruokaa ei aseita -työleiri. Tapahtuma toteutui kolmen organisaation yhteisprojektina: Helsingin REA järjesti ruoanjaot ja muun ohjelman, Aseistakieltäytyjäliitto huolehti majoituksesta Rauhanasemalla ja vastasi kustannuksista ja Kansainvälinen vapaaehtoistyö (KVT) hoiti paikalle ulkomaalaiset vapaaehtoiset sekä suomalaisen leirinvetäjän.

Tämänkesäinen leiri oli tähänastisista selvästi kansainvälisin: kun kahdella aikaisemmalla kerralla vapaaehtoiset olivat tulleet Keski-Euroopasta ja Pohjois-Amerikasta, tällä kertaa paikalla oli eurooppalaisten lisäksi ihmisiä Koreaa, Mauritusta ja Azerbaidžania myöten. Leiri oli myös osallistujamäärältään edellisiä suurempi: aikaisemman vajaan kymmenen sijasta leiriläisiä oli lopulta peräti 14 - lisäksi paikalla pyöri suurimman osaa aikaa muita, epäsuunnitellisesti hengailijoita.

Tapahtuman ensimmäiset päivät sujuivat uuteen ympäristöön sopeutumisen, banderollien ja rintanappien askartelun sekä opinto-osuuksien merkeissä. Leiriläiset saivat kuulla Ruokaa ei aseita -kampanjasta, sosiaalisista ongelmista Helsingissä, väkivallattomuudesta, kasvissyönnistä ja ihmisoikeuksista. Ensimmäisen viikon torstaina ja perjantaina ohjelmassa olivat ensimmäiset ruoanjaot Herttoniemessä ja Malmilla. Viikonloppuna leiriläiset saivat tutustua Suomenlinnan nähtävyyksiin sekä suomalaisen kesämökkikulttuuriin Vanhankaupungin kulttuuriekologisen klubin isännöimänä. Toisella viikolla ruokaa jaettiin vielä Myllypurossa, Kontulassa ja Hakaniemessä.

Ilmaista ruokaa Malmilla

sä, minkä jälkeen olikin jo jäähyväisten aika. Valtaosa leiriläisistä lähti toki vielä jatkamaan vapaaehtoistyötä Karjaan Faces-festivaaleille.

Kuten aikaisempinakin vuosina, ruoanjaossa käyneiden ihmisten määrä kasvoi tasaisesti leirin edetessä. Ensimmäisessä ruoanjaossa kävi syömässä noin 70-80 ihmistä, kolmessa seuraavassa jo toista sataa kussakin ja leirin päätteeksi Hakaniemessä viimevuotista Suomen ennätystä hipoen noin 300. Valtatiedotusvälineetkin noteerasivat leirin ja REA-kampanjan laajemmin kuin koskaan aikaisemmin.

Leiriorganisaatiomme kärsi paikoin tietystä epäkoherenttisuudesta, mikä oli osittain seurausta siitä, että leirin järjestäjillä ei ollut mahdollisuutta tavata yhdessä ennen tapahtumaa, osittain taas ehkä myös siitä, että Helsingin REA oli viettänyt leiriä edeltävät puolisen vuotta melko matalalla profiililla. Keskeiset asiat hoituivat kuitenkin lopulta niin kuin pitikin: ruoanjakelut onnistuivat hyvin, opinto-osuudet herätti-

vät vilkasta keskustelua, ohjelma vietiin läpi suunnitellussa muodossaan ja leiriläiset lähtivät kahden viikon jälkeen kotimatkalleen mielissään voittopuolisesti myönteisiä ajatuksia Ruokaa ei aseita -kampanjasta ja Rauhanasemasta.

Kävimme leirin aikana jonkun verran keskustelua siitä, kuinka hyvin REA:t sopivat työleirin sisällöksi: varsinaista työtä kun ei loppujen lopuksi ole henkeä kohden valtavasti, mikä erityisesti korostui tänä vuonna kun leiriläisiä oli noin paljon. REA-työleirin tarkoitus ei kuitenkaan ole yksinomaan - tai edes ensisijaisesti - pelkkä työntekeä tai käytettävissä olevan vapaaehtoistyövoiman mahdollisimman tehokas käyttäminen, vaan enemmänkin molemminpuolinen oppiminen ja uusien kokemusten ja virikkeiden saaminen. Tällaisena leiri taas toteutti tarkoituksensa oikein hyvin.

Ja työleirin ja Ruokaa ei aseita -kampanjan perusajatukset sopivat mielestäni mainiosti yhteen. KVT:n perusidea on tuoda ihmisiä eri puolilta maailmaa tekemään työtä ja elämään yhdessä leirin ajaksi, REA taas haluaa pohjimmiltaan toimia esimerkkinä vaihtoehtoisesta sosiaalisesta rakenteesta, joka perustuu vapaaehtoisuuteen, solidaarisuuteen ja tasa-arvoon. Kun nämä yhdistää, saamme Rauhikselle kahden kesäisen viikon ajaksi eri puolilta maailmaa erilaisista kulttuureista tulevista ihmisistä muodostuvan pienisyhteisön, joka kykenee elämään, toimimaan ja auttamaan ihmisiä solidaarisuuden läsnäollessa ja rahan ja vallan kaltaisten ihmisten yhteisöjä usein määrittävien tekijöiden loistaessa poissaolollaan. Ja juuri tätähän FNB-kampanjan kansainvälinen iskulause "Free Soup for the Revolution" nähdäkseni viime kädessä tarkoittaa.

Käpykaartilaiset verestivät rauhantaitoja Jyväskylässä

Samps Oinaala

Ameija on tunnetusti ahkera järjestämään palveluksessaan olleille urhoille kertausharjoituksia, joissa verestetään miesten koulussa opittuja taitoja. Sen sijaan aseistakieltäytymiseen liittyvien taitojen harjoittelu aktiivisen sivarityön tai lusimisen jälkeen on tähän asti jäänyt pitkälti sodanvastustajien omalle vastuulle.

Aseistakieltäytyjäliiton Jyväskylän paikallisosasto ryhtyi tänä syksynä toimeen epäkohdan korjaamiseksi järjestämällä ensimmäiset sivareiden kertausharjoitukset. Elokuun lopulla järjestetyille viikonloppu mittaiselle maastoleirille osallistui parikymmentä antimilitaristia. Paikaksi valittiin Jyväskylän tuntumassa sijaitsevan Kuohun kylän syrjäinen kolikka, jossa maasto vastaa hyvin todellisia käpykaartiolosuhteita.

Koska oikeuden ja aatteen puolustus ei kysy sukupuolta tai palvelusmuotoa, löytyi harjoitusjoukon osallistujista sekä sivareita, että totaalkieltäytyjiä ja mukana oli myös naisia.

Viikonloppu alkoi juhlavasti lipunnostolla. Sen jälkeen siirryttiinkin heti tositoimiin. Käpykaartin iloisten iskujoukkojen perustaito on metsässä liikkuminen. Sitä harjoiteltiin suunnistuskilpailulla. Jotta motivaatio olisi pysynyt korkealla, odotti jokaisella rastilla löytäjänsä olutpullo.

Sen verran haasteellinen rata oli, että pulloja haettiin metsästä vielä yölläkin suunnistusta seuranneen saunomisen lomassa ja viimeinen juoma löysi suunnistajansa vasta seuraavana päivänä.

Lauantaiaamun AKL:n hallituskokouksen jälkeen reservin aseistakieltäytyjät lähtivät joukolla ihmisten ilmoille Jyväskylän keskustaan. Suunniteltu kaupunkisotaharjoitus vaihtui maksulliseksi teloitustilaisuudeksi, kun kertausharjoituksen kulujen peittäämiseksi päädyttiin tarjoamaan ohikulkijoille mahdollisuus ampua aseistakieltäytyjiä vesiasella.

Rauhanmiehet näyttävät saavuttaneen yhteiskunnan hyväksynnän. Kävelykadulla seisseiden antimilitaristien ampuminen nimittäin houkutti paikalle vain muutamia innokkaita - heistäkin osa oli lapsia, joita näyttivät kiinnostavan enemmän itse aseet, kuin ampumisen kohde.

Kaupungista takaisin metsien suojiin selvinneet aseistakieltäytyjät pääsivät illalla itse ottamaan tuntumaa aseisiin ampumarjoituksen merkeissä. Maalitaluiksi asetetut rauhanomaisen yhteiskunnan pahimpien vihollisten kuvat täyttyivät nopeasti luodinreistä. Antimilitaristeille sopivaksi aseeksi katsottiin tässä tapauksessa ilmakivääri - absoluuttisimmat aseistakieltäytyjät

tosin kieltäytyivät siitäkin ja tyytyivät osallistumaan maalitalujen polttamiseen harjoituksen jälkeen.

Illalla osa kertaajista kunnostautui vielä järjestämällä rauhanmarssin kuuden kilometrin päässä sijainneeseen baariin. Siellä antimilitaristit saivat tuntumaa myös paikallisiin militaristeihin. Fyysiseltä kontaktilta kuitenkin vältyttiin.

Reilun nestetankkauksen vaatimella rauhanmarssilla lienee ollut osuutensa siihen, että harjoituksen ohjelmassa sunnuntaiaamuksi kello kuusi merkitty sulkeisharjoitus alkoi runsaat neljä tuntia myöhässä. Kertausharjoituksen päätteeksi tapahtunut pako lähimetsiin tapahtui spontaanisti jo ennen suunniteltua Ryssän hyökkäystä, kun aseistakieltäytyjät katosivat korven kätköihin marjojen ja sienten houkuttamina.

Kansalaispalvelu

Oras Tynkkynen, aktivisti, varakansanedustaja (vihr.), reservin sivari - Tampere

Tuomas Louhela (Sivari & Totaali 1/2003) vastasi allekirjoittaneen ja Rosa Meriläisen mielipidekirjoitukseen ja tulkitsi meidän kannattaneen palveluiden vastikkeellistamista kansalaispalvelulla. En löytänyt ajatusta kirjoituksestamme, ja on syytä tehdä selväksi, ettemme kannata vastikkeellistamista.

Oikein toteutettuna kansalaispalvelu on järjestelmä, joka hyödyttäisi sekä yhteiskuntaa että siihen osallistuvia yksilöitä. Tämä on sen järki, ei julkisista palveluista maksaminen.

Louhela keskittyy kirjoituksessaan kansalaispalvelun kansantaloudellisiin kustannuksiin. Talous on yksi näkökulma, mutta vain yksi.

Toinen ja omasta mielestäni arvokkaampi on kansalaispalvelun sosiaalinen hyöty: työvoiman saaminen yleishyödylliseen työhön, työkokemuksen hankkiminen, puolen vuoden tuumaustauon saaminen koulun jälkeen, syrjäytymisen ehkäiseminen ja niin edelleen. Feministinä haluan painottaa myös järjestelmän tasa-arvoisuutta verrattuna nykyiseen, miehiä sorsivaan asevelvollisuuteen.

On totta, että vaikkapa lääkäri tai insinööri olisi kansantaloudellisesti tuottavampi, jos hän kansalaispalvelun käymisen sijaan pahtaisi täysillä opintonsa läpi ja siirtyisi suoraan työelämään. Mutta voisiko tällainenkin ihminen hyötyä jostain puolen vuoden yleishyödyllisestä työstä vaikkapa vanhainkodissa tai pakolaisten vastaanottokeskuksessa? Uskon, että yhteiskuntamme suorittajien ja avainhenkilöidenkin jormaalloista lähtien kannattaisi uhrata elämästään edes puoli vuotta tällaiseen kokemukseen. Se voisi olla kasvattavaa.

Louhelan mukaan kansalaispalvelu olisi nuorten syrjintää. Ajatuksessa on kaksi heikkoa kohtaa. Ensinnäkin ajan myötä yhä suurempi osa vanhoistakin ikäluokista olisi käynyt kansalaispalveluksen.

Toiseksi jos jonkin ikäluokan raajamista johonkin järjestelmään pidetään automaattisesti syrjivänä, johdonmukaisesti voidaan kai ajatella, että myös oppivelvollisuus ja eläkkeet ovat syrjiviä. Jos ajatusta vie vielä pidemmälle, myös uudet lait voivat olla syrjiviä, koska vanhat ihmiset ovat ehtineet elää vanhojen lakien aikana, kun taas nuoria polvia koskee vain uusi laki.

Sivumennen sanoen minun puolestani kansalaispalvelu voisi olla vapaaehtoinen yli 30-vuotiaille. Ja jos aikanaan otettaisiin käyttöön kaikille maksettava perustulo ja sitä täydentävä, vastikkeellinen kansalaispalkka, olisi yleishyödyllisen työn tekeminen mahdollista kaikille ikäluokille.

Kansalaispalvelukeskustelussa tuntuu usein siltä, että paras on todellakin hyvän pahin vihollinen: palvelua kritisoidaan, koska se ei ole täydellinen. Ihmettelen suuresti, jos kansalaispalvelu olisi jonkun - etenkin aseistakieltäytyjän - mielestä nykyjärjestelmää huonompi.

Ainakin itse olisin huomattavan tyytyväinen, jos nykyinen militaristinen, epätasa-arvoinen ja yhteiskunnallisesti ongelmallinen asevelvollisuusjärjestelmä korvattaisiin kansalaispalvelulla. Se olisi merkittävä askel parempaan suuntaan. Aikanaan kansalaispalvelu voitaisiin sitten vuorostaan korvata jollakin uudella, vieläkin paremmalla järjestelmällä.

Sisällön kehittäminen vaikeaa kun puitteet ovat lahot

Samps Oinaala

Vokt-kokeilun alkutaipaleella ilmenneet vaikeudet kuvasivat hyvin koko siviilipalvelusjärjestelmän tilaa. Vaikka idea olisi kuinka hyvä ja innostus katossa, on toteuttaminen vaikeaa, kun puitteet, joissa palvelus toteutetaan, ovat romahtamassa niskaan.

Siviilipalveluspaikoista on ollut jo vuosien ajan huutava pula, eikä tilanteeseen näy helpotusta siviilipalveluskeskuksen moninaisista yrityksistä huolimatta. Täysin selvää onkin, ettei näin laajan ongelman ratkaisemisen pitäisi olla siviilipalvelusmiesten koulutuksesta huolehtivan keskuksen asia. Pahimmillaan lähes satapäiseksi kasvanut legioona on kohtuuton taakka viranomaisille. Helppoa ei ole niilläkään siviilipalvelusmiehillä, jotka onnistuvat Lapinjärven hantihommat välttämään löytämällä itselleen palveluspaikan. Ainoastaan kolmannes siviilipalveluspaikoista huolehtii miesten majoituksesta moitteita ja tiedossa jopa tapaus, jossa sivari on joutunut ottamaan pankkilainan säilyttääkseen katon pänsä päällä suorittaessaan valtion hänelle määräämää palvelusta. Käytännössä ainoa ratkaisu tilanteeseen olisi siviilipalvelusmiesten majoituksen siirtäminen valtion vastuulle. Se helpottaisi varmasti myös palveluspaikkapulaa kun sekava tilanne selkiintyisi ja suurin siviilipalvelusmiehen työllistämistä koitua kulu poistuisi palveluspaikalta. Työministerillä ei kuitenkaan näytä tänä vuonna riittäneen intoa edes ehdottaa moista ratkaisua valtion kirstua vartioivalle puolueverilleen.

Toivoa sopii, että siviilipalveluskeskuksella ja Non Fighting Generationilla riittää intoa kehittää Vokt-ohjelmaa vaikeuksista huolimatta. Onnistuessaan ohjelma olisi merkittävä edistysaskel siviilipalveluksen kehittämisessä.

samps.oinaala@aseistakieltäytyjialiitto.fi

Jatkoa etusivulta

VOKT-kokeilu käynnistyi vaivihkaa

Viikonloppuöisin tappeluita torjuvista katupartioistaan tunnettu NFG tuli mukaan kokeiluun jo alkuvaiheessa, kun siviilipalveluskeskus kaipasi yhteistyökumppania väkivallattomuuskoulutuksen suunnitteluun. Järjestö vastaa pitkälti Vokt-sivareiden koulutuksen ja työpalvelun käytännön sisällöstä keskuksen pyrittäessä byrokratiaa.

Palveluksen erikoisuus on ns. Cool Down -huone, joka otetaan käyttöön kaikissa kouluissa, joihin Vokt-sivareita sijoitetaan. Siviilipalvelusmiehen päivystää huoneessa, jonne opettajat voivat ohjata häiriköiviä oppilaita. Oppilaat voivat mennä huoneeseen rauhoittumaan ja läpikäymään ongelmiaan myös oma-aloitteisesti. Siviilipalvelusmiehen on tarkoitus toimia riippumattomana yhdyshenkilönä opettajien ja oppilaiden välillä. Sivarit toimivat myös huoneensa ulkopuolella ratkoen tappe- lu- ja ongelmatilanteita

“Sivari on nuori, joten hän voi toimia oppilaiden keskuudessa isovelityyppisenä vertaissovittelijana”, arvioi NFG:n toiminnan johtaja Timo Purjo.

Vokt-sivareiden koulutukseen kuluu myös väkivallattoman itsesuojelun harjoitteluun. Purjo kehitti lajin havaittuaan, etteivät tavalliset itsepuolustuslajit sovellu nuorisotyöhön. “Väkivallattomassa itsesuojelussa puolustus ei perustu vastahyökkäykseen. Se saattaa näyttää aika samalta kuin muut lajit, mutta se on erilaista: pyritään taakse tai sivuun ja joko juostaan karkuun tai pidellään kiinni”, toiminnanjohtaja selostaa. Sivarit voivat opettaa itsesuojelua oppilaille mm. iltapäiväkerhoissa.

Sotamarsalkan metsästysmaja valikoitui Vokt-sivareiden koulutuspaikaksi,

koska Purjo itse asuu Lopella. Hän pitää paikan ja siellä tapahtuneen koulutuksen välistä ristiriitaa, mutta kertoo, että jatkossa Vokt-miesten valmennus tapahtuu muualla.

Purjon mukaan historia on aseistakieltäytyjillä hyvin hallussa. “Kun kävin intin 30 vuotta sitten, ei Mannerheimista puhuttu sanaakaan, mutta sivarit tuntevat Mannerheimin.” Muutenkaan kouluttaja ei löytänyt koulutettavistaan pahaa sanottavaa: “Tää on tosi hyvä porukka! Heidän arvo-maailmansa tarjoaa hyvät edellytykset koulutukselle.”

Siviilipalvelusmiehet Iiro Karawatski ja Jyrki Mattila keuhivat ensimmäisen Vokt-erän yhteishenkeä ja iloitsivat mahdollisuudesta suorittaa palvelus hyödyllisellä ja mielekkäällä tavalla. Muitakin ilonaiheita helteisen metsän keskeltä löytyi: “Täällä on hyvä uimaranta ja eilen saatiin Kassleriakin grillattavaksi!”

Ensimmäisten joukossa varsinaisen Vokt-työpalveluksen aloitti Juha Lehtinen, joka palvelee tulevan vuoden ajan Pihlajiston ala-asteella Helsingissä. Lehtinen arvelee, että Cool Down -huoneelle on 300:n oppilaan koulussa käyttöä. “Tämän kokoisessa koulussa poistetaan joku luokasta lähes joka tunti.”

Kun oppilas saapuu Lehtisen vastaanottohuoneeseen, käydään läpi ongelmat, jotka ovat johtaneet tappe- luun tai häiriköimiseen. Oppilaan luvalla siviilipalvelusmiehes voi kertoa ongelmista eteenpäin. Koulupäivien jälkeen Lehtinen käy läpi oppilaiden ongelmia opettajien ja oppilashuollon kanssa.

Koulun rehtori Ari Vainikan odotukset Vokt-kokeilun suhteen ovat korkealla. Rehtori toivoo siviilipalvelusmiehestä helpotusta opettajien työtaak- kaan ongelmien ratkaisussa: “Juha toimii palokuntana akuuteissa tilanteissa.” Vainikka on tyytyväinen siihen, ettei ongelmia oppilaita enää tarvitse istuttaa koulun käytävillä, vaan heillä on paikka, jossa voi rauhoittua ja purkaa tuntei-

taan. Lehtisen mukaan vastaanotto koulussa on ollut hyvä. “Täällä ymmärretään, miten hyvä homma tämä on, kun se saadaan toimimaan.”

Vokt-kokeilun toteutumisen Pihlajiston ala-asteella mahdollisti NFG:n väliintulo. Nuorisotyöjärjestö huolehtii Lehtisen majoituksesta ja päivärahoista. Ainoa koulun vastuulle jäävä osa ylläpidosta on ruokailu.

Vaikka innostus on suuri ja odotukset korkealla, ei kokeilu olisi Vainikan mukaan onnistunut ilman jNFG:n apua. “Perusbudjetissa ei ole resursseja tällaiseen toimintaan.”

Rahoitus saattaakin muodostua pahaksi kompastuskiveksi siviilipalveluksen sisältöä kehittävä kokeilun tielle. Norjassa palveluspaikkojen vastuulla on vain osa Vokt-siviilipalvelusmiesten kuluista ja samaan pyritään Suomessakin, mutta toistaiseksi rahoitusta ohjelmalle ei ole löytynyt.

Rahoituksen puute on saanut kokeilun takkuamaan jo alkumetreillä, kun kaikille heinäkuussa koulutetuille Vokt-miehille ei ole meinannut löytyä sopivaa palveluspaikkaa. Myös joulukuulle suunniteltu toinen Vokt-koulutuserä on peruttu ja seuraavan kerran väkivaltaa ehkäisevää nuorisotyökoulutusta on sivareille tarjolla vasta ensi kesänä. Purjo pelkää, ettei Vokt-ohjelma toteudu suunnitellussa laajuudessa, jos ulkopuolista rahoitusta ei saada. “Kun kouluilla ei ole aina rahaa edes perusopetukseen, miten sitä olisi sivareihin”, hän ihmettelee.

Alkuvaikeuksista huolimatta Vokt-kokeilua on tarkoitus kehittää. Ensimmäisen kerran kokeilun tuloksia arvioidaan joulukuussa järjestettävässä seminaarissa, johon saapuu myös Norjan siviilipalvelusviranomaisia.

Mikäli tänä syksynä palveluksensa aloittaneiden Vokt-siviilipalvelusmiesten työpalvelu sujuu hyvin, tulee nuorisotyöstä pysyvä osa siviilipalvelusjärjestelmää Suomessakin. Purjon mukaan tulevaisuudessa Vokt-koulutus voitaisiin antaa vuosittain 60: lle sivarille.

Rahoituksen ratkeaminen lisäisi todennäköisesti koulujen kiinnostusta Vokt-sivareita kohtaan. Mikäli esimerkiksi majoituskustannukset eivät tulevaisuudessa kaadu palveluspaikan niskaan, nähdään Vokt-sivareita Pihlajistossakin myös Lehtisen jälkeen. “Olemme valmiit jatkamaan tämäntyyppistä yhteistyötä. Uskon, että päivärahapuoli olisi huolehdittavissa”, rehtori Vainikka arvioi.

Aseistakieltäytyjäuutisia maailmalta

KREIKKA: aseistakieltäytyjä Lazaros Petromelides taas oikeuteen

Kreikkalainen aseistakieltäytyjä Lazaros Petromelides joutuu taas syyskuussa oikeuden eteen. Hän haki aseistakieltäytyjän statusta vuonna 1998 pian sen jälkeen kun siviilipalveluksen suorittaminen tuli Kreikassa ylipäätään mahdolliseksi. Hänen hakemuksensa hyväksyttiin ja hänet määrättiin vaihtoehdopalvelukseen,

joka olisi kestoaltaan 75 kertaa pidempi kuin asepalvelus: ikänsä ja isyytensä perusteella hän olisi selvinnyt asepalveluksesta neljässä kuukaudessa, vaihtoehdopalveluksen pituus olisi ollut 30 kk.

Lazaros Petromelides kieltäytyi hyväksymästä tätä eikä aloittanut vaihtoehdopalvelusta. Hänet pidätettiin huhtikuussa 1999 ja tuomittiin neljäksi vuodeksi vankeuteen. Kesäkuussa 1999 vetoamustuomioistuimien päästi hänet ehdonalaan ja lykkäsi lopullista päätöstä, koska noihin aikoihin Kreikan

hallitus lupaili vaihtoehdopalvelusta koskevan lain korjaamista, mitä ei koskaa ole tapahtunut. Petromelides tuomittiin lopulta 20 kuukaudeksi vankeuteen 12.6.2003, mutta tuomio annettiin ehdonalaan.

Petromelides oli kuitenkin kutsuttu uudelleen asepalvelukseen pian vapauduttuaan ehdonalaan kesäkuussa 1999 (hänen aseistakieltäytyjästatuksensa peruttiin, koska hän kieltäytyi aloittamasta vaihtoehdopalvelusta). Hän kieltäytyi ja hänestä

annettiin uudelleen etsintäkuulutus “tottelemattomuuden” johdosta.

Lazaros Petromelides on joutumassa sotalaivaston tuomiosistui- men eteen 18.9.2003 Thessalonikissa. Toinen oikeudenkäynti aseistakieltäyty- tymisen johdosta loukkaa Euroopan ihmisoikeussopimusta ja YK:n ihmisoikeuskomitean päätöslauselmaa 2002/45, joiden mukaan valtiot eivät saa ryhtyä pakottaa aseistakieltäytyjiä luopumaan vakaumuksestaan oikeudellisten pakkokeinojen avulla.

Druusiaseistakieltäytyjät: syrjintää, hiljaisuutta ja tietämättömyyttä

Andreas Speck

Druusiaseistakieltäytyjien tilanne ei saa paljoa huomiota - ei tiedotusvälineiltä, ei Israelin rauhanliikkeeltä eikä ulkomailta.

Druusit muodostavat vähemmistön Israelin arabiväestön joukossa. Kun asevelvollisuus tuli voimaan Israelissa 1949, sen oli tarkoitus olla pakollinen kaikille arabi- ja palestiinalaismiehille. Sitä ei kuitenkaan koskaan saatettu voimaan Israelin palestiinalaiskansalaisten kohdalle, osittain palestiinalaisten vastustuksen johdosta. Kaikki arabimiehet vapautetaan automaattisesti sotilaspalveluksesta. Druusien tilanne on kuitenkin toinen. Israelin viranomaiset onnistuivat painostamaan 16 druusijohtajaa allekirjoittamaan sopimuksen pakollisesta asepalveluksesta druusille vuonna 1956. Sen jälkeen druusimiehet ovat olleet velvollisia asepalvelukseen - sen sijaan druusinaiset, toisin kuin juutalaiset israelilaisnaiset, eivät ole.

Druusien aseistakieltäytymiskomitea perustettiin vuonna 1972. Sillä on neljä päätavoitetta:

- Lopettaa pakollinen asepalvelus;
- Vastustaa druusien maiden anastamista;
- Lopettaa Israelin valtion väliintulo kansallisuus- ja uskonnollisissa kysymyksissä;
- Demokratia ja yhtäläiset oikeudet.

Druusiaseistakieltäytyjien kohdalla saa vain vähän julkista huomiota. Vankiloissa on jatkuvasti kymmeniä druusikieltäytyjiä ja aseistakieltäytyjäkomitea julkaisee kaikkien siihen suostuvien nimet. Monet druusit kieltäytyvät Israelin armeijasta omantunnon syistä, jotkut taas taloudellisista tai uskonnollisista syistä.

Druusiaseistakieltäytyjät ovat viettäneet vankiloissa yhteensä jo useita tuhansia vuosia. Jihad Sa'ad, aseistakieltäytyjäkomitean sihteeri, sanoi että noin 40% druusimiehistä kieltäytyy palvelemasta - hän itse suoritti sotilaspalveluksensa, mutta kieltäytyi myöhemmin reserviläisvelvoitteista.

Yksi hänen poijistaan, Rabia Jihad Sa'ad, on parhaillaan vangittuna odotamassa sota-oikeuden istuntoa.

Useat druusiasiaseistakieltäytyjät viettävät 2-3 vuotta vankilassa - noin pitkät tuomiot eivät toistaiseksi ole tulleet kyseeseen juutalaisten kohdalla. Yksi syy pidempiin tuomioihin on, että monet druusiasiaseistakieltäytyjät eivät suostu pelamaan sääntöjen mukaan: kun juutalaiset aseistakieltäytyjät ilmoittautuvat värväyskeskuksessa samana päivänä jolloin heidän pitäisi värväytyä armeijaan, druusit jättävät usein ilmoittautumatta tai ilmoittautuvat vasta paljon myöhemmin. Tämä johtaa usein sota-oikeuksissa käsiteltäviin syytteisiin sotilaskarkuruudesta ja paljon pidempiin tuomioihin. Epätasa-arvoisuus mahdollisuuksissa hankkia koulutusta yhdistyy rasmiin ja lopputulos on paljon pidemmät vankeustuomiot druusiasiaseistakieltäytyjille.

Druusikirjailija Salman Natour painottaa, että druusiasiaseistakieltäytyjien kamppailua ei voida nähdä erillään yleisestä kamppailusta asevelvollisuuden lakkauttamiseksi. Hän näkee kieltäytymisellä kaksi pääulottuvuutta.

1) Poliittinen: druusit kuuluvat arabikansaan ja heidän tulisi olla osa kamppailua Israelin politiikan muuttamiseksi - osa kamppailua tasavertaisten oikeuksien saamiseksi Israelissa.

2) Moraalinen: Israelin valtio ei voi värvätä druuseja, koska ovat osa Israelin palestiinalaisväestöä eivätkä voi olla osa armeijaa joka taistelee heitä itseään vastaan. Aseistakieltäytyminen on kuitenkin myös yleinen kannanotto väkivaltaa ja sotaa vastaan.

Druusien aseistakieltäytymiskomitea tekee yhteistyötä israelilaisten aseistakieltäytyjäjärjestöjen kanssa. Koska druusit elävä Israelissa - juutalaisten joukossa - juutalaisten ryhmien tuki on erittäin tärkeää heille.

Artikkeli perustuu Haifassa tammi-kuussa 2003 käytyihin keskusteluihin.

SERBIA-MONTENEGRO: aseistakieltäytyjille lykkäystä

Noin sadalle Serbia-Montenegron aseistakieltäytyjille myönnettiin 28.8. lykkäystä asepalveluksesta siihen saakka, kunnes siviilipalveluksen suorittaminen tulee mahdolliseksi. Serbian ja Montenegron ministerineuvosto on hyväksynyt siviilipalvelusta koskevan säännösten, mutta sitä ei ole vielä pantu toimeen eikä hallitus ole vielä allekirjoittanut sopimuksia palveluspaikkoina toimivien siviili-instituutioiden kanssa.

Tämän johdosta aseistakieltäytyjäaktiivit olivat pelänneet, että aseistakieltäytyjät määrätään aikaisemman tavan mukaan palvelemaan armeijan huoltokeskuksiin. Muutamille tällainen palvelukseenastumismääräys oli jo ehditty lähettääkin, mutta ne peruttiin puolustusministeriön tekemän lykkäyspäätöksen myötä.

Maan armeijassa on kolme palvelukseenastumispäivää vuodessa (maaliskuussa, syyskuussa ja joulukuussa). Pelkästään syyskuun erästä on ilmoittautunut aseistakieltäytyjäksi toista sataa palvelusvelvollista.

ARMENIA: lisää aseistakieltäytyjiä vankilaan

Armenia on Euroopan neuvoston jäsenmaana sitoutunut hyväksymään lain aseistakieltäytymisestä vuoden 2003 aikana. Tästä huolimatta kesän 2003 aikana maassa on vangittu ainakin kolme Jehovan todistajaa.

Araik Bedjanyan tuomittiin 2. heinäkuuta puoleksitoista vuodeksi työleirille "asepalveluksen välttelemisen johdosta. Häntä pidetään Vanadzorin työleirillä Pohjois-Armeniassa. Artur Torosyan ja Suren Hakopyan taas pidätettiin Jerevanissa 3.7. He odottavat tällä hetkellä oikeudenkäyntiä Nubarashenin työleirillä Jerevanin lähellä.

Parhaillaan Armeniassa on vangittuna 24 aseistakieltäytymisestä tuomittua Jehovan todistajaa ja kahdeksan muuta odottaa oikeudenkäyntiä.

Vanunu vapaaksi ensi vuoden huhtikuussa?

Ashkelonin vankilan viranomaiset ovat ilmoittaneet, että vuonna 1986 Israelin salaisen ydinaseohjelman englantilaiselle Sunday Times-lehdelle paljastanut Mordechai Vanunu tullaan vapauttamaan 22.4.2004 - viisi kuukautta ja kahdeksan päivää ennen kuin hänelle vuonna 1988 langetettu 18 vuoden tuomion tuomio tulee täyteen.

Vanunun vapauttamisen puolesta lähes kaksi vuosikymmentä toiminut kansainvälinen kampanja jatkaa luonnollisesti toimintaansa loppuun saakka. Vangitsemisen vuosipäivänä 30.9. järjestetään väliäntä vapauttamista vaativia tapahtumia useissa kymmenissä kaupungeissa eri puolilla maailmaa - myös Helsingissä.

Vaikka Vanunu on edelleen vangittuna, ei tukikampanjan pitkään jatkunut työ ole mennyt hukkaan: tukijoiden eri puolilla maailmaa luoma paine on avannut sekä Vanunun eristyssellin oven että salailupolitiikan, jolla Israelin hallitus ja sen tukijat ovat pyrkineet suojelemaan maan ydinaseohjelmaa.

Vietettyään vankeutensa yksitoista ja puoli ensimmäistä vuotta lähes täydellisessä eristyksessä, Vanunu pääsi maaliskuussa 1998 elämään "normaalia" vankilaelämää muiden vankien kanssa. Myös Israelin ydinaseohjelmasta on viime vuosina - yli neljäkymmentä vuotta sen aloittamisen jälkeen - ensimmäistä kertaa puhuttu avoimesti myös maan sisällä. Loppuvuonna -99 julkistettiin suurin osa aikoinaan salaiseksi julistetun Vanunu-oikeudenkäynnin asiakirjoista. Helmikuussa 2000 taas Israelin parlamentissa Knessetissä keskusteltiin ensimmäisen kerran ydinaseista. Aihe,

joka aikaisemmin oli täydellinen tabu, on ollut koko ajan enemmän esillä myös israelilaisissa valtamedioissa.

Virallinen Israel jatkaa kuitenkin edelleen epämääräistä ydinasepolitiikkaansa: se ei myönnä eikä varsinaisesti myöskään kiellä omistavansa ydinasetta. Eikä se halua muidenkaan kertovan asiasta. BBC:n viime keväänä tuottama dokumentti "Israel's secret weapon", joka kertoo Israelin ydinaseohjelmasta ja Vanunun tapauksesta ja joka on nähty sekä BBC:n brittiläisillä että kaikkialla maailmassa näkyville kanavilla, johti siihen että Israelin hallitus päätti kesäkuun lopulla asettaa yleisradioyhtiön boikottiin - yritettyään ensin turhaan painostaa sitä luopumaan dokumentin esittämisestä. Tukea se sai omia kiistojaan BBC:n kanssa käyvältä Britannian hallitukselta: hallituksen tiedotustoimiston johtajan Danny Seamanin mukaan "BBC:llä on selkeä Israelin vastainen linja, joka lähenee antisemitismia" ja dokumentin tarkoitus oli "mustamaalata Israelia".

Israel aloitti ydinaseohjelmansa kehittämisen yhteistyössä Ranskan kanssa vuonna 1956. Ensimmäiset käyttövalmiit ydinaseensa se lienee saanut valmistettua 60-luvulla. Tällä hetkellä sillä on asiantuntijoiden arvioiden mukaan 200-300 ydinasetta.

lisätietoja aiheesta: <http://www.nonviolence.org/vanunu>

Dr. Mordechai Vanunu
Ashkelon Prison
Ashkelon
Israel

Unkarin armeijan kutsu aseisiin epäonnistui

Suunnitelma kehittää Yhdysvaltain kansalliskaartin kaltainen reservivoima Unkarin armeijan yhteyteen näyttää epäonnistuneen surkeasti.

The Budapest Sun kertoi elokuun ensimmäisessä numerossaan tavoitteesta kerätä 1500 sotilasta tähän vapaaehtoiseen joukkoon. Unkarilainen päivälehti Nepszabadsag kuitenkin kertoi, että Joulukuusta 2002 lähtien käynnissä ollut värväys on tähän mennessä tuottanut vain 94 vapaaehtoista.

Vapaaehtoisjoukon tehtävänä olisi ollut toimia "kansallisten hätätilojen" aikana ja joukko olisi osallistunut myös NATO:n

harjoituksiin. Reserviläisille olisi kuulunut 25 päivän koulutusjakso ja vuosittain 15 päivää palvelusta.

Budapest Sun epäilee suurimaksi syyksi vapaaehtoisten puutteeseen sen, että työpaikoilta ei makseta palkkaa vapaaehtoisten koulutus- ja harjoittelualjalta.

“Taide ei ole peili joka heijastaa todellisuutta, vaan moukari jolla sitä muokataan” (Bertolt Brecht)

Gareth Evans

Kulttuurivastarintaa tuntuu olevan ilmassa tällä hetkellä. Esimerkiksi brittiläinen kirjailija Nicholas Blincoe vaati Israelin vastaista kulttuuriboikottia keskeyttämällä israelilaisen folk-laulaja Noan esityksen Lontoon musiikkifestivaaleilla; eräs teatterituottaja katkaisi pään paronitar Margaret Thatcheriä esittävältä marmoripatsaalta vastalauseena globaalille kapitalismille; George Michael vastustaa USA:n ulkopolitiikkaa pop-listoilla; saman asenteen on omaksunut myös joukko amerikkalaisia huippuartisteja "Ei meidän nimisämme" -julistuksellaan.

Saksan vaikutusvaltainen Documenta Art Festival on pannut merkille, että yhä useamman taiteilijan työt käsittelevät yhteiskunnallisia ja poliittisia aiheita - ja tärkeä mielipidevaikuttaja, Lontoon nykytaiteen instituutti, esittää että tulevaisuudessa taiteen merkitys määräytyy sen mukaan, miten se pystyy omaksumaan aktiivisemman ja terävemmän lähestymistavan.

Puskuri todellisuutta vastaan?

Hyvä niin: taiteilijat ovat usein olleet poliittisia eläimiä, ja kulttuurin piirissä yksilölliset teot ovat tervetulleita, mutta ne säästyvät siltä kovalta todellisuudelta, joka liittyy suoraan yhteenottoon kritisoitujen vallanpitäjien kanssa. Tuon kaltainen oppositioasenne saattaa olla jopa muodikasta tällä hetkellä, mutta siitä on pitkä matka Arundhati Roy'n kaltaiseen vakaumukselliseen kirjailija-aktivistiin, puhumattakaan niistä yksilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä jotka olivat Peace Newsin erikoisnumeron 2448 aiheena.

Sitä paitsi, voiko *mikään* niin sanottu "kulttuurinen" vastarinta olla kovin tehokasta? Eikö se parhaimmillaan ole vain luovaa ajanhaaskausta, ja pahimmillaan itsepetosta ja todellisen poliittisen oppositio toiminnan välttelmistä? Niin tai näin, Joseph Goebbels tuntuu olleen asiasta toista mieltä: "Kun kuulen sanan 'kulttuuri', poistan pistoolistani varmistimen". Natsien propagandakiho oli ilmeisen tietoinen kulttuurin voimasta. Natsit ammensivat syvältä kulttuurimuistista ja -ikonografiasta luodakseen maaperää omien aatteidensa leviämiseksi, ja olivat liiankin tietoisia siitä, että vastarinta voi toimia samalla tavalla.

Merkkejä, koodeja ja tekoja

Eritoten tätä viimeistä näkemystä edustaa myös Stephen Duncombe, newyorkilainen historian ja tiedotusopin opettaja, joka on äskettäin toimittanut laaja-alaisen ja kiinnostavan kokoelman *Cultural Resistance Reader* (Verso Books 2002, ISBN 1 85984 379 4, 446 s.). Tämä ajankohtainen ja relevantti teos sisältää tekstejä eri puolilta maailmaa ja eri vuosisadoilta. Duncombe joka on itse pitkän linjan aktivisti (tällä hetkellä hän toimii New Yorkin Reclaim the Streetsissä) tutkii miten kulttuurivastarinta eroaa perinteisistä poliittisista protesteista ja mitä erityispiirteitä se tuo laajempaan taisteluun.

Määrittelmistä on toisinaan apua. Tietynsä mielessä mitään "kult-

tuuria" laajempaa ei ole olemassakaan. Se on merkkien, koodien ja tekojen verkosto, joka sulattaa eri ryhmiä yhteen ja kielitieteellisesti se on samaa perua kuin "kultivaatio" (viljely), joten se käsitetään hyväksi ja ravitsevaksi asiaksi. Se on aine, josta yhteiskunta muodostuu, lukemattomine ihmisyden ilmenemismuotoineen. Yhtä lukuisia ovat myös sen tarjoamat vastarinnan mahdollisuudet.

Duncomben kirjassa kulttuurivastarinta (KV) kuvataan pitkän aikavälin strategiana, jolla on historiallista jatkumoa aina vuoden 1649 Diggeriestä tämän päivän online-hakkeri -talonvaltaajiin. Yli neljänkymmenen tekstin joukosta löytyy kirjoituksia avainteorioilta, kuten Marx, Gramsci, Walter Benjamin, Baudrillard, CLR James ja Stuart Hall, ja aktivistijulistuksia lesboradikaaleilta, John Jordanilta, Abbie Hoffmanilta ja riot grrrls'iltä sekä analyysejä alakulttuureista, uusista mediakampanjoista ja kontekstualisoivista debateista.

Tärkein on käytäntö

Kulttuurivastarinnasta puhuttaessa tärkein on tietenkin käytäntö. Jotkut tunnetun vastarinnan muodot - luovat, populaarit, julkiset yhteisten tilojen valtaukset - saivat alkunsa 60-luvusta ja siitä kansainvälisestä joukkoliikkeestä, joka pureutui yhteiskunnallisiin ja kansalaisoikeuksiin, militarismiin vastaisuuteen ja kansallisiin vapaustaisteluihin. Silloin kehitellyt "katukarnevaali" -menetelmät vaikuttavat yhä nykyisin. Mainittakoon myös Pariisin toukokuun 1968 tärkeä merkitys sekä radikaalit kirjoitukset/aktiot situationistien kaltaisilta ryhmitä, jotka näkivät modernin kulutusyhteiskunnan interventiolle kypsänä speaktaakkelina. Tunne omasta kyvystä luoda oma todellisuus tuli keskeiseksi oppositioajattelulle. Siten KV voi toimia myös poissa kaduilta rakentama verkostojen pitkä aikavälin muutoksille.

Etumatka täytyy säilyttää

Asiat kuitenkin muuttuvat. Eilisen kapina on tämän päivän valtavirtaa. Kulttuuri, kuten yhteiskuntakin, on jatkuvassa liikkeessä, ja on valittavan hyvin tiedossa miten nopeasti moderni kapitalismi kykenee sopeuttamaan, "uudelleenbrandaamaan" tai neutralisoimaan sen vastustajat. Kun kyseessä on kulttuurivastarinta, uhka on erityisen suuri. Protestin menetelmien ja kielen on muututtava nopeammin kuin ne ehditään sulauttaa, aina kekseliäinä ja uusina säilyäkseen käyttökelpoisina.

Tässä on kulttuurin voima. Toisin kuin hierarkkisten rakenteiden "öljytankeri", joka on hidas liikkeissään, kulttuurin kentällä nopeat suunnanmuutokset ovat mahdollisia.

Simo Helisten

Simo Helisten

Kuvat Tampereella Mustaviehreiden päivien 2001 yhteydessä järjestetystä Tampereen taiteen ja viestinnän oppilaitoksen opiskelijoiden ydinvoiman vastaisesta performanssista

Desentralisoidut rakenteet

KV:n merkityksen kasvulle on tärkeitä syitä, keskeisimpänä pettymys etabloituihin poliittisiin rakenteisiin. Samaan aikaan myös politiikka on siirtynyt uusille areenoille. Todellinen, vaikuttava vallankäyttö ei välttämättä löydy enää parlamenteista. Yhtiöiden ja median suuren vallan takia kovimmat taistelut käydään valtavirrassa ja viestintäverkostoissa. On myös syytä tarkastella *aikaa* ja sen käyttöä. Aivan kuten valta ja propaganda ovat selvästi hajautuneet osaksi kaikkia toiminnan alueita, myös vastarinnan on tehtävä samoin.

Tämä pätee selvästi uusiin teknologioihin: ajatellaanpa internet social hacking, culture-jamming, kumoustoimintaa, videocam operative ja Indymedian kaltaisten vaihtoehtoisten uutisrakenteiden nousua. Informaatio on äärimmäisen tärkeää, koska se (tai sen puute) on niin usein yhteisöllisten huoltenaiheiden keskiössä; siten jopa tiedotteet ovat merkittävä osa vastarinnan profiilia.

Vastarinta päivittäisinä tekoina

Tällaiset aloitteet näyttävät, että kaiken toiminnan tulee ennen kaikkea olla paikallisesti relevanttia. Vastarinta toimii aina suhteessa ympäristöönsä. Jossain ympäristössä pelkästään radikaalin lehden julkinen lukeminen voi olla osoitus kulttuurivastarinnasta.

Käveleminen pohjois-amerikkalaisessa autojen valtakunnassa voi jo herättää kohtuuton huomiota. Kurdikielen puhuminen Turkissa tai laulaminen Tiibetissä voivat olla ainutlaatuisia ja äärimmäisiä protesteja. Jossain tilanteessa ihmisuumin voi olla vastarinnan astia: ajatellaan vaikka niitä intialaisnaisia, jotka tekivät vastarintaa jättipatohankkeille seisomalla *omissa taloissaan* veden noustessa heidän ympärillään. Jokapäiväiset teot voivat olla täynnä merkitystä. Palestiinalaisten osalta arkipäiväiset teot, kuten työmatkat lukuisten tarkistuspisteiden läpi, muuttuvat olosuhteiden pakosta mitä suurimmassa määrin poliittisiksi; aboriginaalien tai Amerikan alkuperäisväestöllä jo pelkkä selviytyminen. Tällöin *kaikesta* kulttuurista tulee vastarintaa.

Sijainnit ja käyttäytymisnormit saatetaan kyseenalaisiksi: vastarinnasta tulee transgressiivistä. Voidaan myös luoda uusia alueita, kuten Hakim Beyn kuvaamat Väliaikaiset autonomiset alueet, Nevadan Burning Man

-festivaali, teidenvastaiset valtaukset ja yhä lisääntyvä määrä sosiaalikeskuk-sia. Tällaiset teot tuovat asioita esille, mutta luovat myös mahdollisuuksia: ne rakentavat yksilöiden ja ryhmien identiteettiä ja puolustavat alakulttuureja ja vähemmistöjä. Ne julistavat erilaisuutta; ja toisinajattelua moniarvoisuuden kautta. Ne tarjoavat versioita kokemuksista ja todellisuuksista, muuttuen osaksi tarinoita joita ihmiset kertovat toisilleen: lohduttavia, piristäviä, vastarintaan innostavia. Nimenomaan musiikki sisältää näitä imperatiiveja.

Siementen kylvöä

Kulttuurivastarinnalla ei ole sääntöjä. Kirjailija John Fowlesilta kysyttiin kerran, mikä romaani on. Hänen vastauksensa: "kaikki mikä toimii". Eri ajoilta ja paikoilta voi löytää malleja, jotka tarjoavat innoituksen lähteitä, mutta jokainen tilanne vaati oman vastauksensa. Siemen lankeaa maahan, kuvat ja sanat leviävät tasaisina purosina tai vaihtoehtojen vuorovesimaininkeina. Kun KV toimii, se toimii syvemmällä tasolla kuin politiikka: koska se pelaa symboleilla ja vertauskuvilla, se voi tarjota pehmeän sillan myös skeptikoille.

Kulttuurivastarinta on utopoppista, ja utopioiden tavoin se alkaa ideasta. Toisin ajattelemisen on ensimmäinen kulttuurivastarintateko. Ja sellaisen ajattelun hedelmät voivat olla kestävämpiä kuin alkuperäinen kysymys, kuten sandinistien seinämaalaukset, jotka näkyvät läpi sen halvan amerikkalaisen kalkkimaalin, jolla ne piti hävittää.

Meillä on oikeus (valita itse oma tapamme elää) ja vastuu (olla aktiivisia oman - ja kollektiivisen - tulevaisuuden osalta). Kulttuurivastarinta palvelee jo lähtökohtaisesti tuota prosessia, koska ele itsessään on osa päämäärää. Sellaisella vastarinnalla alkaa matka kohti parempaa maailmaa. Se laajentaa mahdollisen areenaa, sekä protestin että toiveen suhteen.

Hiljattain kiersi sähköpostivetoisuus, jossa siteerattiin brasilialaista katulasta joka lukutaidottomuudestaan ja kurjista elinolosuhteistaan huolimatta kykeni tajuamaan että "kulttuuri on ainut puolustuskeino väkivaltaa vastaan". Jos siis tarvitsette argumentin kulttuurivastarinnan puolesta...

Gareth Evans on eglantilainen freelance kirjoittaja, elokuva-arvostelija ja -ohjelmoija. Juttu on julkaistu aiemmin Peace News #2448

raiskata äitini ja siskoni". Moni sivarin käynyt tietää vieläpä lisäksi kuinka työpalveluspaikkakin voi yrittää riistää sivaria mitä mielikuvituksemmissa tavoilla ja kuinka helppoja eri virastojen tädit voivatkaan sivari kohtaan olla. Mutta valitus sikseen, sivarihan on kuin kutsumusammatti!

Kuten vähintäänkin jokainen itse sivarin käynyt henkilö tietää, kolmentoista kuukauden siviilipalvelus on paljon muutakin kun aamulla heräämistä, työpalveluspaikalle lähtemistä, sinne saapumista, siellä pysymistä, sieltä kotiin lähtemistä ja kotiin tulemista. Sen jälkeen sivari on vapaa olemaan miten tahtoo ja tekemään mitä huvittaa. Sivari voi esimerkiksi, oltuana kahdeksan tuntia työpalveluksessa, levätä tunnin tai pari ja lähteä sen jälkeen iltatöihin.

Iltatöihin sivarin on lähdeävä, koska Kela ei myönnä hänelle tukea asumiseen. Tukea ei tipu, koska työpalveluspaikan vastuulla on vastata sivarin asumisesta. Ja koska sivari asuu mieluummin kavereidensa kanssa kommuunissa kuin yksinään monen kilometrin päässä omassa työpalveluspaikassaan, on hankala taloudellinen tilanne sivarin omaa syytä. Siinäpä sitten kahdentoista tunnin työpäivän jälkeen (matkoineen noin neljännestä tunnin) onkin mukavaa aikaa omille puuhille.

Kaikesta huolimatta, se vuosi jolloin olin virallisesti siviilipalvelusmies oli minulle hyvä vuosi. En tosin usko,

Kuten vähintäänkin jokainen itse sivarin käynyt henkilö tietää, kolmentoista kuukauden siviilipalvelus on paljon muutakin kun aamulla heräämistä, työpalveluspaikalle lähtemistä, sinne saapumista, siellä pysymistä, sieltä kotiin lähtemistä ja kotiin tulemista.

että siviilipalveluksella oli sen asian kanssa juuri mitään, tai ainakin hyvin vähän tekemistä. Oli miten oli, minusta tuntui sivarivuoden aikana enemmän kuin koskaan sitä ennen tai sen jälkeen, että elän "ihan oikeaa elämää". Se tietysti oli tottakin, sillä olinhan konkreettisesti systeemin palveluksessa. Ja semmoinenhan nyt yleensä normien mukaan mielletään "ihan oikeaksi elämäksi". Isoäitini tosin sanoi minulle jo ennen kuin olin edes mennyt siviiriin, että "olisi nyt hyvä saada käytyä se sotaväki, niin pääsee sitten aloittamaan kunnolla sen oikean elämän". Hitto sentään, minusta oli siihen mennessä tuntunut kyllä jo monta vuotta siltä, että elän jo ihan kunnolla oikeaa elämää. Kannattaa kuunnella vanhoja ihmisiä, aina sitä oppii jotain uutta, välillä omasta itsestäänkin.

Yksi seikka, joka teki sivarivuodestani niin miellyttävän tuntuiseksi, oli jonkinlainen "aikuistuminen". Kavereideni mielestä tämä "aikuistuminen" oli kuitenkin kaikkea muuta kuin hienoa. He olivat sitä mieltä, että elin aivan

luonnottomassa olotilassa, ja että minusta ei ollut juurikaan muuta iloa kuin se, että kuljetin heitä aina välillä sivaripaikan autolla ympäri kaupunkia. Itse olin kuitenkin tyytyväinen. Ensimmäistä kertaa vanhempieni luota muutettuani minulla oli ruokaa niin paljon kun vain jaksoin syödä, rahaa jota jäi vähän yli vielä laskujen maksamisen jälkeenkin (joka saattoi tosin johtua siitä, että olin aina töissä enkä siis ehtinyt minnekään kuluttamaan niitä rahoja), iso rivitalo-asunto (siis vuokralla kuitenkin tottakai), avovaimo ja vieläpä koirakin. Nykyään tuo kaikki on kuitenkin taaksejäänyttä elämää ja elämäntilanne on aivan toinen. Mutta ei siitä nyt tässä yhteydessä sen enempää.

Työpalveluspaikkani oli kuulo- ja kehitysvammaisten lasten peruskoulu, jonka muodollinen pomo oli koulun rehtori. Minun pomoni oli kuitenkin alusta loppuun koulun talkkari, jonka mielestä kaikki koulun muut työntekijät olivat mistään mitään ymmärtämättömiä idiootteja. Eivätkä sivarit sen helpommalla päässeet. Tosin oli tässä

kyseisessä talkkarissa hyviäkin puolia. Koska kukaan muu ei osannut mitään eikä tajunnut mistään mitään, hän halusi tehdä kaiken itse. Niinpä meille "sivaripojille", kuten hän meitä kutsui, jäi joka päivä monta tuntia aikaa hengaila netissä, viettää pitkiä ruokataukoja, jaaritella koulun piikkiin loputtomasti puhelimessa ja hoitaa kaupungilla omia asioita. Varsinainen työni piti sisällään koulun minibussilla lasten kuskamista pitkin kaupunkia, mutta kuten arvaatte, ei niitäkään sentään koko ajan tarvitsen kyydittää. Helpoimpina päivinä hain muutaman lapsen aamulla kouluun ja vein iltapäivällä kotiin.

Ja sain minä ne iltatötkin sitten jossain vaiheessa lopetettua, kun Kela kolmannen sotilasavustushakemuksen jälkeen lopulta myönsi avustusta. Silloin oli tosin puolet sivarista jo takanapäin.

Ymmärrän toki, että kaikilla ei näin mukavaa työpalvelusta ole. Ja se olisi syytä muidenkin tämän kolumnin lukijoiden ymmärtää. On nähkääs olemassa myös sellaisia työpalveluspaikkoja, että niiden perusteella voitaisiin perustaa uusi tosi-tv sarja "työpalveluspaikka helvetistä".

Ja luulenpa, että oman työpalvelukseni aikana kuolemakin oli lähempänä kuin suurimmalla osasta armeijan käyneillä. Siitä ensi kerralla sitten lisää.

Että olkaapa varovaisia siellä ulkona!

Tue antimilitarista työtä - osta AKL:n tuotteita!

Tilaukset lähetetään Aseistakieltäytyjälliiton toimistolle. **Minimitilaus 4 euroa, jos maksu ei ole tilauksen mukana. Postikulut lisätään hintaan. Sampo 800017-750541. Jäsenhinnat voimassa vain noudettaessa Helsingin toimistolta.**

Farewell to Arms III -CD

Uusi, kansainvälinen vaihtoehtomusiikin kokoelma. Mukana yli 20 bändiä mm. JMKE, Oi Polloi, Kontrovers, Section 8, Oheisvasara, Hero Dishonest, Forca Macabra... 2001 - 10 euroa (jäsenhinta 8 euroa).

Antimilitaristiset T-paidat

Katkaistu kivääri ja Suomen leijona, joka katkaisee miekkansa. Valikoima: musta ja viinipun. (kivääri-logo, M-XL), kelt. ja harmaa (leijona-logo, vain XL-XXL kokoja). Selkäpainatuksellisia (molempia logoja, S-XL) valk., pun., vihr., tummansin. ja musta.

Tavallisia ja ladyfit-malleja. Tilatessasi Anna vaihtoehtoja, sillä paitafirman vilpin takia koko- ja värivalikoimat ovat puutteellisia. 10 euroa (jäsenhinta 9 euroa)

Katkaistu kivääri -pinssi

Antimilitaristisen liikkeen maailmanlaajuinen tunnus. 2 euroa/kpl.

Rintanapit (Ø 38 mm)

Noin 25 erilaista antimilitaristista aiheita. 1 euro/kpl.

Rintanapit (Ø 25 mm)

Uusia ja vanhoja antimilitaristisia aiheita kompaktissa koossa. 1 euro/kpl.

Kangaskasseja

Katkaistu kivääri kuvalla. 3 euroa/kpl

Sodalla on lapsen kasvot

Vihko kertoo lasten käyttämisestä sotilaina eri puolilla maailmaa. Varovaisen arvion mukaan lapsisotilaita on tällä hetkellä maailmassa ainakin 300 000. Alle 18-vuotiaita sotilaita käytetään tällä hetkellä 36 aseellisessa konfliktissa, alle 15-vuotiaita 28:ssä. 16 sivua - toukokuu 1999 - Jarkko Saipio - 1 euro.

Salaisuus, joka vaatii elämän

Mordechai Vanunu vuodatti tietonsa Israelin salaisesta ydinaseohjelmasta englantilaiselle Sunday Times -lehdelle. Hänet kidnapattiin Italiasta ja tuomittiin salaisessa oikeudenkäynnissä 18 vuodeksi vankeuteen. Vihko sisältää neljä tekstiä, jotka kertovat Vanunun tapauksesta ja Israelin salaisesta ydinaseohjelmasta. 24 sivua - syyskuu 1999 - toim. Robert Ryömä, Kaj Raninen - 1 euro.

Propagandan takaa

Kolme tanskalaisen rauhantutkija Jan Öbergin tekstiä, joissa analysoidaan, mitä itse asiassa tapahtui Kosovossa keväällä -99 ja mitä tapahtui sen myötä koko maailmalle. 20 sivua - lokakuu 1999 - Jan Öberg - 1 euro.

Jugoslavian väkivallaton vallankumous

Neljä tanskalaisen rauhantutkija Jan Öbergin tekstiä, joissa analysoidaan Jugoslavian muutosta ja alueen tulevaisuudennäkymiä. 24 sivua - 2001 - Jan Öberg - 1 euro.

Mielipidevangin opas

Opas totaalkieltäytymistä harkitseville. Kattava tietopaketti totaalin oikeusprosessista ja vankilaoloista. 32 sivua - 3.painos lokakuu 1999 - toim. Kaj Raninen - 1 euro.

Katkelmia alistumisesta ja vastarinnasta

Viisi artikkelia väkivallattomasta vastarinnasta esimerkkeinä erilaisten ympäristöjen ja tilanteiden kirjosta, jossa väkivallattoman vastarinnan lukuisilla menetelmillä näyttäisi olevan sijansa - ja ehkä myös missä niillä ei näyttäisi olevan. 60 sivua - 1998 - toim. Kaj Raninen - 3 euroa.

Aseistakieltäytyjän maailma

Mitä on pasifismi? Onko väkivalta välttämätöntä? Miksi ja miten kieltäytyä väkivallasta? Mihin sotaan Suomi varautuu? Onko aseettomuus avuttomuutta?... 200 sivua - 1989 - Juha Tuomikoski - 3 euroa.

Nuoriso ja asevelvollisuus

Kansainvälisen Rauhantoimisto (IPB) ja Sodanvastustajien Internationaali (WRI) järjestivät yhteistyössä AKL:n ja Suomen Rauhanliiton kanssa 1985 kansainvälisen symposiumin "Nuoriso ja asevelvollisuus". Kirja sisältää symposiumissa pidetyt esitelmät. 288 sivua - 1988 - toim. Jouko Väänänen, Kimmo Kiljunen - 3 euroa.

Kaikki miehet aseisiin!

Puheenvuoroja siviilipalveluksesta ja aseistakieltäytymisestä. 100 sivua - 1985 - toim. Tapani Kaakkuriniemi, Jukka Kanerva - 2 euroa

Kurikomppanien kirkonkellot

Toisenlainen tarina jatkosodasta. Kirja seuraa aseistakieltäytyjien matkaa Suomenlinnasta Pelson soille. 240 sivua - 1996 - Uolevi Aho - 13 euroa (jäsenhinta 11 euroa).

Totaalikieltäytyjät vankilassa

Syyskuun alussa vangittuna oli 17 totaalkieltäytyjää. Seuraaville neljälle saa lähettää tukipostia:

Lasse Jansson
(25.8.2003-12.3.2004)
Suomenlinnan työsiirtola
Suomenlinna C 86
00190 Helsinki

Panu Pietilä
(8.9.2003-)
Helsingin työsiirtola
PL 36
01531 Vantaa

Kristian Korsberg
(7.2.2003-28.9.2003)
Keravan vankila
PL 133
04201 Kerava

Johannes Lilja
(24.7.2003-10.2.2004)
Satakunnan vankila
Köyliön osasto
Vankilantie 515
27750 Yttilä

Vuosikokouskutsu

AKL:n tämän syksyn sääntömääräinen vuosikokous järjestetään Jyväskylässä 19. 10. klo 13 alkaen.

Kokouksessa asialistalla ovat sääntöjen mukaiset toimintasuunnitelma, talousarvio ja hallituksen vaali.

Paikkana on Järjestökellari, Voionmaankatu 34 (Kotipizzan takana, portaat alas kellariin).

Lisätietoja saa toimistolta tai JKL:ssä Tommi Koivulalta 050 574 7402.

30.9. Mordechai Vanunun välitöntä vapauttamista vaativia mielenosoitus.

Vanunun vapauttamisen puolesta lähes kaksi vuosikymmentä toiminut kansainvälinen kampanja jatkaa toimintaansa vielä viimeisten ponnistusten ajan.

Vangitsemisen vuosipäivänä 30.9. järjestetään välitöntä vapauttamista vaativia tapahtumia useissa kymmenissä kaupungeissa eri puolilla maailmaa - myös Helsingissä.

Lisää Vanunusta sivulla 5

ASEISTAKIELTÄYTYJÄLIITTO RY

Rauhanasema, Veturitori,
00520 Helsinki
puh. 09-140427, fax 09-147297
akl@aseistakieltautyjaliitto.fi
http://www.aseistakieltautyjaliitto.fi

Paikallisosastot:

AKL-Jyväskylä
PL 367, 40101 Jyväskylä
akl.jkl@aseistakieltautyjaliitto.fi

AKL-Rovaniemi
PL 72, 96101 Rovaniemi
akl.roi@aseistakieltautyjaliitto.fi

AKL-Tampere
PL 673, 33100 Tampere

AKL-Tornio
c/o PL 72
96101 Rovaniemi

AKL-Turku
akl.turku@aseistakieltautyjaliitto.fi

AKL-Vaasa
PL 1, 65201 Vaasa
akl.vaasa@aseistakieltautyjaliitto.fi

Muita yhteystietoja:

AKL:n sähköpostilista
akl-lista@kaapeli.fi
listalle liitytään lähettämällä viesti:
"subscribe akl-lista" osoitteeseen
majordomo@kaapeli.fi

AKL:n siviilipalvelusaiheinen
sähköpostilista, sivari-lista@kaapeli.fi
listalle liitytään lähettämällä viesti:
"subscribe sivari-lista" osoitteeseen
majordomo@kaapeli.fi

War Resisters' International
5 Caledonian Road,
London N1 9DY, Britain
warresisters@gn.apc.org
http://www.gn.apc.org/warresisters

Loppuvuoden ohjelmaa

4. 10. Jussi Hermaja kaksi vuotta Belgiassa

Toimintapäivänä ohjelmaa Jyväskylässä Kävelykadulla klo 10-14.

1. 11. AKL:n tukikeikka Helsingissä

Lisätietoja AKL:n nettisivuilta tai toimistolta

28. 11. AKL-Jyväskylän pikkujoulut

Juhlintaa klo 18 - 21.30 Kortepohjan YO-kylän B-talon tilaussaunassa

31. 11. Kutsuntakampanja päättyy

1. 12. Rauhanvankipäivä

Liity jäseneksi!

Aseistakieltyjäliiton jäseniksi voivat liittyä aseistakieltyjien lisäksi kaikki muutkin, jotka kannattavat sen periaatteita. Perusjäsenmaksu on tällä hetkellä 10 euroa, alennettu maksu (palveluksessa oleville sivareille, totaalkieltäytyjille joiden oikeusprosessi on kesken ja kaikille maksuvuonna 22 vuotta tai vähemmän täyttävälle) 5 euroa ja tukijäsenmaksu 20 euroa.

Jäsenmaksuun sisältyy neljä kertaa vuodessa ilmestyvä Sivari&Totaali -lehti, joka kertoo aseistakieltymisestä ja antimilitaristisesta toiminnasta eri puolilla maailmaa. Leikkaa kortti irti ja lähetä täytettynä AKL:n toimistoon!

Saajan nimi ja osoite Aseistakieltyjäliitto ry. Rauhanasema, Veturitori 3 00520 Helsinki	Nimi	ASEISTAKIELTÄYTYJÄLIITTO RY
Tiille nro 800017-750541	Osoite	 J ä s e n k o r t t i
Maksajan nimi ja osoite	Syntymävuosi	☐ Varsinainen jäsen (5/10 euroa) ☐ Tukijäsen (20 euroa tai enemmän)
Tiilitä nro	Jäsenmaksut	Jäsen _____
Allekirjoitus	alennettu 5 euroa perusjäsen 10 euroa tukijäsen 20 euroa	Jäsenmaksu vuodelle 200_ _____
	euroa	Tiille nro 800017-750541 euroa _____
		Tiilitä nro _____

AKL on vuonna 1974 perustettu nuorten rauhanjärjestö. Sillä on kaksi roolia: toisaalta se toimii aseistakieltyjien etujärjestönä, toisaalta se on kaikille avoin militarismin vastainen järjestö. Sen jäseneksi voivat liittyä ja siinä toimia kaikki iästä tai sukupuolesta riippumatta.

AKL ei usko aseisiin perustuvaan turvallisuuteen. On väärä lähtökohta, että eri valtioiden ja niissä asuvien ihmisten intressit ovat vastakkaiset, että turvallisuus on turvallisuutta toisia valtioita, toisia ihmisiä vastaan. Toisten ihmisten

tappaminen tai siihen valmistautuminen ei luo suojaa todellisia uhkia kuten ympäristöongelmia tai köyhyyttä vastaan. Pikemminkin sota ja asevarustelu pahentavat näitä ongelmia tuhaamalla niiden ratkaisemiseen kipeästi tarvittavia taloudellisia ja inhimillisiä voimavaroja. Ihmiskunta voi ratkaista olemassaolonsa ja kotiplaneettaansa uhkaavat vaarat vain toimimalla yhdessä.

Aseisiin perustuvan turvallisuuden sijasta AKL haluaa omalta pieneltä osaltaan olla rakentamassa maailmaa, jossa vallitsee todellinen turvallisuus. Turvallisuus, joka ei

perustu aseisiin, vaan siihen, ettei kukaan enää tarvitse aseita. AKL:n toiminnan pohjana on kansainvälinen sodanvastustajien julistus: "Sota on rikos ihmiskuntaa vastaan. Siksi olen päättänyt olla tukematta minkäänlaista sotaa ja kamppailla sotien kaikkien syiden poistamiseksi". AKL näkee sotien syinä ihmisten välisen epätasa-arvon ja todellisten vaikutusmahdollisuuksien puutteen. Toisin sanoen se näkee sotien syynä rakenteellisen väkivallan, joka puolestaan luo väkivaltaisia rakenteita - armeijoita. Paitsi että armeijat ovat tulosta rakenteellisesta väkivallasta, ne myös

ylläpitävät sitä. Sen takia pidämmekin aseistakieltymistä ja antimilitarista toimintaa tärkeänä osana taistelussa oikeudenmukaisemman maailman puolesta.

Aseistakieltyjäliitto toimii siviilipalveluksen kehittämiseksi niin, että aseistakieltyymisestä tulee varteenotettava vaihtoehto yhä useammalle asevelvolliselle, ja tukee totaalkieltäytymistä.

